

INTERNATIONAL MONETARY FUND

Mətbuat üçün Məlumat No.14/107
TƏXİRƏSALINMADAN DƏRC EDİLMƏLİDİR
18 mart, 2014-cü il

Beynəlxalq Valyuta Fondu
Vaşinqton, K.D. ABŞ 20431

Azərbaycanda IV Maddə üzrə Məsləhətləşmələr missiyasının işinin yekunlarına dair Bəyanat

2014-cü il üzrə IV Maddə Məsləhətləşmələri çərçivəsində müzakirələr aparmaq məqsədilə 2014-cü il 4-17 mart tarixində Beynəlxalq Valyuta Fondunun (BVF) missiyası cənab Raca Almarzoqinin rəhbərliyi altında Bakıya səfər etmişdir. BVF əməkdaşları maliyyə naziri, Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) sədri və digər yüksək səviyyəli rəsmilər, habelə özəl sektor, vətəndaş cəmiyyəti və diplomatic dairələrin nümayəndələri ilə görüşmüşdür.

Səfərin sonunda cənab Raca Almarzoqi aşağıdakı bəyanatı təqdim etmişdir:

“Regiondakı bazarın təlatümü fonunda Azərbaycan hökuməti tərəfindən avrobondun ilk dəfə uğurla emissiya edilməsi investorların ölkənin neft sərvətinin ehtiyatla idarə edildiyinə əmin olduqlarını nümayiş etdirir. Ölkənin qarşısında duran əsas çağırış onun neft gəlirlərindən asılılığının azaldılması, o cümlədən aparıcı qüvvəsi özəl sektor olan şaxələnməmiş iqtisadi artıma təkan verməkdir.

2014-2015-ci illər üzrə yaxınmüddətli iqtisadi perspektivlər əlverişlidir – qeyri-neft sektoru üzrə ÜDM-nin 8% civarında artımı, inflyasiya dərəcəsinin isə tək rəqəmlə ölçülən aşağı səviyyədə olması gözlənilir. Global perspektivin və formalaşmaqda olan əsas bazarlardakı vəziyyətin mümkün pisləşməsi ilə əlaqədar olaraq neftin qiymətinin enməsi başlıca riskdir.

2014-cü ilin təsdiq edilmiş büdcəsində nəzərdə tutulan daha sərt büdcə-vergi siyasətini alqışlayırıq; bunun ardınca, orta müddətli dövr üçün qərarlı büdcə konsolidasiyası strategiyası həyata keçirilməlidir. Bu, özəl investisiyalar üçün maliyyə vəsaitinə yer açardı və nəticədə, iqtisadiyyatı neftdən asılılıq olmadan şaxələndirməyə kömək edə bilərdi.

Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) pul siyasətini neytral mövqedə saxlamaq niyyəti, eləcə də istehlak kreditlərinin artımını yavaşıtmaq istiqamətində təşəbbüsləri düzgündür. Ancaq bu tədbirlərin təsiri yaxından izlənilməlidir. Maliyyə nəzarəti qaydalarının

gücləndirilməsi istiqamətində AMB-in gördüyü son tədbirlər maliyyə sabitliyini təmin etməyə kömək edəcəkdir, lakin sistemin dözümlülüyünü artırmaq və faiz dərəcəsi marjaları ilə bağlı rəqabətin gücləndirilməsi üçün əlavə tədbirlərə ehtiyac vardır.

Qanunun aliliyinin (məhkəmə sisteminin müstəqilliyinin) gücləndirilməsi və korrupsiya ilə mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsi istiqamətində addımlar, eləcə də seçilmiş müəssisələrin rəsmi imtiyazlarına son qoyan yeni Rəqabət Məcəlləsi, özəl sektora söykənən rəqabətə davamlı qeyri-neft iqtisadiyyatını yaratmağa kömək edərdi.

Missiya açıq və məqsədyönlü müzakirələrə görə rəsmi orqanlara minnətdarlığını bildirir.”

Azərbaycan: Seçilmiş İqtisadi və Maliyyə Göstəriciləri, 2010–15

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
			İlkin	Proq.	Proq.	Proq.
Milli gəlir						
ÜDM sabit qiymətlərlə	5.0	0.1	2.2	5.8	5.0	4.6
<i>O cümlədən:</i> Neft sektoru 1/	5.0	-9.8	-5.3	0.5	-0.1	-0.1
Qeyri-neft sektoru 2/	7.6	9.4	9.6	9.9	8.3	7.5
İstehlak Qiyməti İndeksi (dövrün sonuna)	7.9	5.6	-0.3	3.6	3.4	4.5
İstehlak Qiyməti İndeksi (dövr üzrə orta göstərici)	5.7	7.9	1.0	2.4	3.5	4.0
Pul və kredit						
Xalis xarici aktivlər	34.6	68.7	5.6	19.9	16.4	3.4
Xalis daxili aktivlər	13.5	2.8	40.3	8.7	13.8	38.2
Daxili kredit	8.4	7.9	39.6	4.3	10.8	15.4
<i>O cümlədən:</i> Özəl sektora verilən kredit	6.6	18.1	20.8	27.6	10.3	15.1
Manatla pul bazası	31.6	29.4	27.1	10.7	12.7	9.5
Geniş mənada pul kütləsi (manatla)	34.8	32.5	25.5	19.0	14.7	14.1
Geniş mənada ümumi pul kütləsi	21.9	32.1	20.6	15.4	13.9	20.0
Xarici valyutada depozitlərin geniş mənada pul kütləsinə nisbəti	21.2	20.9	17.7	15.1	14.5	13.2
Geniş mənada ümumi pul kütləsi dövriyyə sürəti (M3) 3/	2.8	2.6	2.3	2.3	2.3	2.3
Xarici sektor (ABŞ\$ ilə)						
İxrac f.o.b.	25.5	30.3	-5.4	-1.0	-1.9	-5.8
<i>O cümlədən:</i> Neft sektoru	25.7	30.9	-6.7	-1.0	-1.9	-6.7
İdxal f.o.b.	3.6	50.7	3.1	0.2	7.2	8.8
<i>O cümlədən:</i> Neft sektoru	19.6	35.5	-5.9	6.8	31.0	32.1
İxracın həcmi	-1.4	-3.3	-6.0	-0.1	-1.9	0.0
İdxalın həcmi	-4.0	38.2	6.1	0.9	9.2	9.9
Ticarətin şərtləri	27.1	30.7	3.6	-0.2	1.8	-4.9
Real effektiv məzənnə	1.1	2.6	0.8	3.0	...	...
Məcmu investisiya	18.5	21.2	22.7	23.7	23.2	22.6
İcmal hökumət	12.5	16.0	16.1	17.3	17.0	16.5
Özəl sektor	6.1	5.1	6.7	6.4	6.3	6.1
<i>O cümlədən:</i> Neft sektoru	1.9	2.1	3.1	3.0	2.9	2.8
Məcmu daxili ehtiyatlar	52.5	54.1	50.7	48.2	43.9	37.2
Məcmu milli ehtiyatlar	46.6	47.6	44.5	43.4	38.2	32.5
İcmal hökumət	27.1	29.7	20.9	18.3	17.3	13.3

Özəl sektor 4/	19.5	18.0	23.6	25.1	21.0	19.2
İcmal mərkəzi hökumətin maliyyə göstəriciləri						
Ümumi büdcə kəsiri	14.6	13.3	4.9	1.0	0.3	-3.1
İlkin qeyri-neft kəsiri, qeyri-neft ÜDM-sinin faizi ilə	-36.3	-40.3	-45.4	-45.0	-43.2	-41.8
Xarici sektor						
Cari hesab (- defisit)	28.0	26.5	21.8	19.7	15.0	9.9
Xarici Birbaşa İnvestisiya (xalis)	0.6	1.4	1.1	-0.9	0.5	1.9
Ödənilməmiş dövlət xarici borcu və dövlət zəmanətli xarici borc	7.4	7.3	9.2	11.7	14.0	14.2
Memorandum maddələri:						
Məcmu rəsmi beynəlxalq ehtiyatlar (milyon ABŞ dolları ilə)	6,721	10,887	11,587	13,987	15,987	16,487
Nominal ÜDM (milyon manatla)	42,465	51,158	53,968	57,708	61,638	67,473
Nominal qeyri-neft ÜDM-si (milyon manatla) 2/	22,243	25,393	29,766	34,051	38,144	42,850
Nominal qeyri-neft ÜDM-si (milyon ABŞ dolları ilə) 2/	27,877	32,286	37,919	43,405	49,614	55,735
Adambaşına nominal ÜDM (ABŞ dolları ilə)	5,847	7,106	7,538	8,160	8,823	9,679
Nominal ÜDM (milyon ABŞ dolları ilə)	52,913	64,819	68,700	73,537	79,363	87,763
Neft Fondunun Aktivləri (milyon ABŞ dolları ilə)	22,766	29,800	34,058	35,448	37,723	38,484
Əhalinin sayı (ilin ortasına, milyon)	9.0	9.1	9.2	9.3	9.3	9.4
Məzənnə (manat/dollar, dövrün sonuna)	0.798	0.787	0.785	0.785		

Mənbələr: Azərbaycanın dövlət orqanları; və BVF-in qiymətləndirmələri və proqnozları.

1/ Neft-qaz hasilatı və emalı daxil olmaqla.

2/ Neft və qazın nəqli (qərb marşrutu ilə nəql istisna olmaqla)

3/ Ümumi daxili tələbi (neft sektoru ilə əlaqədar olan idxal istisna olmaqla) geniş pul kütləsinin orta göstəricisinə bölərək müəyyən edilir.

4/ Əvvəlki dövrlər üzrə məlumatlarda statistik xətalər vardır.

5/ Rəsmi təsdiq edilmiş dövlət büdcəsi göstəricilərinə uyğun olaraq aparılan hesablamalar əsasında, BVF əməkdaşları tərəfindən makroiqtisadi çərçivənin qiymətləndirilməsi.